

Notat til Folketingets Europaudvalg og Skatteudvalget

Afgivelse af dansk indlæg i sag C-258/08 - Ladbrokes mod Stichting de Nationale Sporttotalisator ("de Lotto")

I ovennævnte sag har en nederlandsk domstol - Hoge Raad - den 13. juni 2008 forelagt EF-Domstolen 4 præjudicielle spørgsmål til afklaring af, hvorvidt den nederlandske spillelovgivning er i overensstemmelse med traktatens bestemmelser om den frie udveksling af tjenesteydelser (traktatens artikel 49), og om i hvilket omfang de nationale domstole skal foretage en prøvelse heraf i en sag mellem en organisation, der har eneret til at udøve spillevirksomheden, og et selskab, der har udøvet virksomhed, der strider mod den tildelte eneret.

Den nederlandske sag

De Lotto er en stiftelse, der i medfør af den nederlandske lovgivning har fået en eneretsbevilling på foranstaltning af lotto, sportsvæddemål og visse lotterier. Eneretten omfatter bl.a. udbud af de pågældende spil i Nederlandene via internettet.

Ladbrokes er en spillevirksomhed, der i Storbritannien har bevilling til at udbyde bl.a. bookmakerspil, og som også udbyder sine spil via internettet. Ladbrokes giver bl.a. mulighed for via et telefonnummer at deltage i de af selskabet foranstaltede væddemål, og Ladbrokes udbyder også sine spil via en webside med en nederlandsk adresse (www.ladbrokes.nl).

De Lotto udtog i 2003 stævning mod Ladbrokes med påstand om, at Ladbrokes skulle sikre, at det blev umuligt for personer med bopæl i Nederlandene at deltage i hasardspil via internettet, over telefonen eller på anden måde for så vidt disse hasardspil uden bevilling blev udbudt af Ladbrokes, herunder at Ladbrokes skulle forbydes at udbyde hasardspil via en webside med en nederlandsk adresse. I de første 2 retsinstanser har de Lotto fået medhold, men Ladbrokes har anket sagen til Hoge Raad.

Den danske spilleordning

Skatteministeren er efter § 1 i tips- og lottoloven bemyndiget til at meddele bevilling til udbud af spil, lotterier og væddemål. Efter § 2 må bevilling efter § 1 kun gives til ét selskab. Denne bevilling er givet til Danske Spil, hvis overskud anvendes til almennyttige formål. Bevillingen udstedes for en vis årrække (i de senere år er der blevet udstedt en bevilling for 1 år ad gangen).

Det er efter tips- og lottoloven forbudt for andre end bevillingshaveren at udbyde, formidle deltagelse i eller reklamere for spil, lotterier eller væddemål her i landet.

Hvad angår udbud af spil via internettet, fremgår det af forarbejderne til tips- og lottoloven, at spil kun kan anses for at blive udbudt her i landet, såfremt en spillevirksomhed målretter sine aktiviteter mod det danske marked, herunder f.eks. ved at anvende en webside med en dansk adresse eller ved at oprette en særlig dansk version af virksomhedens hjemmeside.

De præjudicielle spørgsmål

Den foreliggende ret rejser i forelæggelseskendelsen følgende præjudicielle spørgsmål:

- "1) Opfylder en national hasardspilspolitik - som sigter på kanalisering af spillelidenskab, og som faktisk bidrager til, at de formål, der forfølges med den pågældende nationale lovgivning, dvs. kontrol af ludomani og forebyggelse af svig, nås, idet det regulerede udbud af hasardspil forbliver af et (meget) mere begrænset omfang på grund af denne politik, end det ville have været uden dette nationale reguleringssystem - også den betingelse, der er formuleret i De Europæiske Fællesskabers Domstols praksis, særligt i dom af 6. november 2003, sag C-243/01, Gambelli (Sml. I, s. 13031), om, at restriktionerne på en sammenhængende og systematisk måde skal medvirke til at begrænse væddemålsvirksomhed, såfremt bevillingshaveren/ene tillades at gøre sit/deres hasardspiludbud attraktivt ved at introducere nye hasardspil og henlede den brede offentligheds opmærksomhed på sit/deres hasardspiludbud ved reklamering, således at (potentielle) spillere holdes fra det ulovlige udbyd af hasardspil (jf. EF-Domstolens dom af 6.3.2007, forenede sager C-338/04, C-359/04 og C-360/04, Placanica, Sml. I, s. 1891, præmis 55 in fine)?*

- 2a) Skal den nationale domstol under antagelse af, at en national hasardspillovgivning er forenelig med 49 EF, ved anvendelsen i et konkret tilfælde hver gang undersøge, om den pågældende foranstaltning, såsom et påbud om ved hjælp af en software, der er til rådighed hertil, og som gør en webside utilgængelig for deltagelse i de derpå udbudte hasardspil for personer med bopæl i den pågældende medlemsstat, under de konkrete omstændigheder i sagen som sådan og i sig selv opfylder den betingelse, at den faktisk opfylder de formål, der er anført som begrundelse for den nationale lovgivning, og om de restriktioner, der følger af denne lovgivning og anvendelsen heraf for den frie udveksling af tjenesteydelser, ikke er uforholdsmæssige i forhold til disse formål?*

- 2b) *Er det ved besvarelsen af spørgsmål 2a af betydning, at der ikke nedlægges påstand om den pågældende foranstaltning i forbindelse med myndighedernes håndhævelse af den nationale lovgivning, men i forbindelse med en civilretlig sag, hvori en organisation, der foranstalter hasardspil, og som har den krævede bevilling, har nedlagt påstand om, at foranstaltningen træffes på grundlag af udøvet handling, der ifølge organisationen efter borgerlig ret er uretmæssig, og som består i, at modparten har overtrådt den pågældende nationale lovgivning og således har opnået et uhæderligt forspring over for den part, der handler med den krævede bevilling?*
- 3) *Skal artikel 49 EF fortolkes således, at anvendelsen af denne artikel har til følge, at de kompetente myndigheder i en medlemsstat ikke på grund af et lukket bevillingssystem, der er gældende i medlemsstaten, kan forbyde, at en udbyder af tjenesteydelser, der allerede har fået udstedt en bevilling i en anden medlemsstat til levering af tjenesteydelser via Internettet, også udbyder disse tjenesteydelser i førstnævnte medlemsstat?"*

Sagens betydning for Danmark

Som følge af at den nederlandske og den danske lovgivning har betydelige ligheder, vil konsekvensen af, at EF-Domstolen ved sin besvarelse af de forelagte spørgsmål lægger til grund, at der er sket en tilsidesættelse af EU-retten, med stor sandsynlighed være, at også den danske spillelovgivning strider mod traktaten. Det gælder navnlig i relation til besvarelsen af de præjudicielle spørgsmål 1) og 3).

Det er derfor af stor betydning, at Danmark afgiver et skriftligt indlæg i den nederlandske sag.

Det bemærkes, at selv i tilfælde af at den danske spillelovgivning måtte blive delvis liberaliseret, således at der udstedes mere end en bevilling til udbud af spil, vil det være væsentligt at sikre, at det fortsat er muligt at forbyde udbud af spil her i landet for andre end bevillingshavende, selv om de pågældende lovligt udbyder deres spil i en anden medlemsstat. Ligeledes vil det være væsentligt at sikre, at bevillingshaverne fortsat kan introducere nye spil og reklamere herfor, uden at det indebærer, at også andre end bevillingshaverne frit kan udbyde deres spil her i landet.

Danmark har derfor afgivet indlæg til støtte for den nederlandske spillelovgivning, hvor der er argumenteret for, at fællesskabsretten ikke er til hinder for en national eneretsordning som den, der er etableret i Nederlandene, at fællesskabsretten ikke er til hinder for, at eneretsindehaveren udbyder nye spil og reklamerer for disse spil, samt at fællesskabsretten ikke er til hinder for et forbud mod, at spillevirksomheder, der i en anden medlemsstat har bevilling til at udbyde spil, udbyder deres spil i en medlemsstat, der har etableret en eneretsordning på spilområdet.